

**MERSİN
GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ
DERNEĞİ**

TARİH:17.02.2012
SAYI:0281
GLN.E:10.02.2012/435

**T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü
ANKARA**

Konu:AN9 Uygulaması

İlgi: 07.02.2012 tarihli 3937 sayılı yazınız.

AN9 tespit sözleşmelerinin uygulamasının YGM'ler tarafından nasıl yapıldığına dair alınan yazılar bilgi olarak ekte gönderilmektedir.

Alınan cevaplar tetkik edildiğinde,

1. YGM'ler ile antrepo işleticileri arasında ücretlendirme konusunda daimi ihtilaf olduğu,
2. YGM'lerin kendi aralarında dahi uygulama esaslarında yoruma dayalı işlem yaptıkları,
3. Genel Müdürlüğün şahıslara ve antrepo işleticilerine yazdığı yazıların bağlayıcı olmamasına rağmen, yanlış anlamalara sebebiyet verdiği,
4. Antrepo içi ve antrepo dışı faaliyetlerde sözleşme sürelerinin nasıl tespit edilmesi gerektiği ve asgari ücretin hangi zaman dilimi için düzenlenen sözleşmeler için geçerli olduğunun genelgelere belirtilmediği,
5. Firma aynı fakat antrepo beyannameleri farklı da olsa antrepo beyannamelerinin her birine bir sözleşme yapılması gerekmektedir. 2011/38 ve 2011/50 sayılı genelgelere anlaşılabilir net ve açık bir ifade olmadığından, bazı YGM'ler tarafından firma aynı da olsa farklı antrepo beyannamelerinin her birine 550.TL., aynı beyannamenin devamı şeklinde yapılan sözleşmelere ise 55.-TL., uygulandığı görülmektedir.
6. Firma aynı fakat antrepo beyannameleri farklı da olsa, bazı YGM'ler tarafından firmaya yapılan ilk tespit sözleşmesinin ücreti 550.-TL., müteakip beyannamelerin ise 55.-TL.den ücretlendirildiği görülmektedir.
7. Bazı YGM'lerin ise, aynı firmadan toplamda 5.550.-TL. nin üzerinde alınacak ücretin pazarlığa tabi olacağı varsayımından hareketle, sözleşme sürelerini bir yıl kabul edip, yıl içinde yapılacak ne kadar antrepo beyannamesi olursa olsun hepsini bir özel sözleşmeye bağlayıp 5.750.-TL. gibi bir ücret anlaşması yaptıkları görülmektedir.
8. Sayılan bu farklılıklar YGM'ler arasında haksız rekabete sebep olmaktadır.

Mahmudiye Mah. 121. Cad. (Kuvai Milliye) Metropol, Mertim Gökdelen İş Mrk.
14. Kat. Tel.: 0 (324) 337 49 34 (Pbx) Fax: 0 (324) 337 49 03 Akdeniz / MERSİN
Web: www.mergumder.org.tr. E-mail: bilgi@mergumder.org.tr.

9. Antrepolarda görevli YGM veya çalışanları ile gümrük memurları malzeme eksperleri olmadıklarından, elleçlemeleri yapılan eşyanın ayniyetini de tespit etmeye muktedir değillerdir. Eğer ayniyat tespiti yapılması gerekiyorsa, kesinlikle gözetim şirketleri marifetiyle yapılmalıdır.
10. Elleçleme yapılmak istendiğinde, bir ihbar ya da çok kuvvetli şüpheli bir hal olmadıktan sonra, antrepolara gümrük memuru ve kaçak istihbarat memuru görevlendirmek mesai ve yolluk adı altında ücret tahsil edilmesini gerektirdiğinden, bu durum antrepo işleticisinin veya mal sahibinin maliyet girdilerini arttırmaktadır. Bakanlık veya Müsteşarlık nezdinde sızlanmalara meydan vermemek için bu konuda ilgili gümrük müdürlüklerinin daha hassas davranmalarının sağlanması gerekmektedir.

Mevcut YGM sisteminde önemli bir çelişki bulunduğunu düşünmekteyiz. Şöyle ki; mevzuata göre YGM'ler Gümrük Müsteşarlığının görev alanlarındaki bir kısım denetim yetkilerini ve görevlerini kullanmakta ve bunun karşılığında tespit işlemini yaptıkları firmalardan ücret almaktadır. Hangi YGM'nin hangi firmanın işini yapacağına da firmaların yöneticileri ile YGM'ler karşılıklı pazarlık yaparak karar vermektedir. YGM'lerin vermiş oldukları hizmet bir tür denetim faaliyeti olduğundan, denetimi bağımsız ve tarafsız yapabilmeleri için tespit işlemini yaptıkları firmalarla ticari ilişki içerisinde olmamaları büyük önem arz etmektedir. Ancak, YGM'lerin bu hizmet karşılığında tespit işlemini yaptıran firmalardan ücret almaları nedeniyle ticari ilişki kendiliğinden oluşmaktadır.

Mevzuat gereği yapmış oldukları denetim faaliyeti dolayısıyla, tespit işlemini yaptıkları firmaların menfaatlerinin veya beklentilerinin zarar görmesi halinde, tespit işlemini yaptıran firmaların sözleşmelerini yenilememeleri dolayısıyla YGM'lerin bu sözleşmeler karşılığında kazandıkları YGM ücretlerini kaybetmeleri kaçınılmazdır. Zira daha esnek ve daha müsamahakâr davranan ve denetimin kurallarını görmemezlikten gelen bazı YGM'ler karşısında, oyunu kurallarına göre oynamaya çalışan YGM'ler süratle iş kaybetmektedir. Özellikle teşkilattan yeni emekli olan üst düzey bürokratların 2531 sayılı Kanuna rağmen kendi teşkilatına karşı iş yapmaya başlaması, gümrük idarelerindeki güvenirliliği ve imajı kötü yönde etkilemektedir. Bu da denetimin sağlıklı ve tarafsız yapılmasını engeller mahiyettedir.

Nasıl bir organizasyon yapılmalıdır?

Yukarıda belirtilen/belirtilmeyen sakıncaların asgariye indirilebilmesi ve asgari ücret tarifesinin altında bir ücretle YGM hizmeti yapılmasının da önüne geçilebilmesi bakımından;

başı

1. YGM'lere Tespit işlemi yaptırmak isteyen firmaların doğrudan Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne müracaat etmesi,
2. YGM olarak görev yapmak isteyen bu yeterliğe sahip şahısların sadece coğrafi bölge tercihlerini yaparak bu taleplerini Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne bildirmesi suretiyle Bakanlıkça bir YGM havuzu oluşturulması,
3. Hangi firmaya hangi YGM'nin görevlendirileceği hususuna bölge tercihleri de dikkate alınarak müracaat sırasına göre ve daha önceden belirlenmiş ve ilan edilmiş (risk kriterleri hariç) parametrelere göre Gümrükler Genel Müdürlüğü'nce karar verilmesi,
4. YGM ücretlerinin firmalar tarafından doğrudan Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne ödenmesinin sağlanması, Genel Müdürlükçe bu ücretlerin hak sahibi YGM'lere aktarılması,
5. Coğrafi yakınlıklar dikkate alınarak en fazla 1 (bir) saatlik bir karayolu veya denizyolu yolculuğuyla ulaşılabilecek uzaklıktaki antrepoların aynı YGM'nin sorumluluğuna verilmesi (YGM'lerin özellikle antrepolardaki tespit işlemlerini bizzat ve sık sık yerinde görerek sağlıklı yapabilmeleri açısından),
6. GÜVAS sisteminde antrepo mevcutlarına ulaşmayı sağlayacak sorgu paketleri bulunmadığından ve iki yıla yakın bir zamandır hala otomasyon sistemine geçilememiş olmasından dolayı hem YGM'ler tarafından hem de Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından sağlıklı kontrol ve denetimlerin yapılamadığı bilinmektedir. Keza Merkezi Bilge Sisteminde antrepoya giren eşyanın kap adedi ile çıkan eşyanın kap adedi bilgilerinin aynı türden olmaması nedeniyle, bir soruşturma sonrasında YGM ve antrepo işleticileri şüphe altında kalmaktadır. Müsteşarlığın Güvas ve Bilge sisteminde bu ihtiyaçları karşılayacak düzenlemelerin süratle yapılması gerektiği,
7. Gümrük Genel Tebliği gereğince düzenlenen tespit raporları çok ayrıntılı ve aynı bilgilerin tekrarı mahiyetindedir. Boşuna zaman kaybına ve israfa sebep olmaktadır. Bir antrepoya giren ve çıkan eşyanın ve stok kayıtlarının eşyanın cins, nevi ve niteliğinin bir tablo halinde gösterilmesinin daha basit ve anlaşılır olabileceğini düşünmekteyiz.

SONUÇ OLARAK:

YGM'ler ile Gümrük Müşavirleri ve Antrepo işletmeleri arasındaki dolaylı ilişkilerin gerçekten engellenebilmesi ve bu gibi ilişki iddialarının önüne geçilmesi için ve asgari ücret tarifesinin net ve anlaşılabilir olmamasından dolayı yoruma dayalı olarak asgari ücretin altında bir ücretle YGM hizmeti yapılmasını engellemek ve benzer haksız rekabete yol açan uygulamaları önlemek için; süratle mevcut genelgelerin Dernek temsilcilerinin de katılımıyla revize edilmesi; YGM'lere

baş

tespit işlemi yaptırmak isteyen firmaların doğrudan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na (Gümrükler Genel Müdürlüğü) müracaat etmesi; YGM olarak görev yapmak isteyen bu yeterliğe sahip şahısların sadece coğrafi bölge tercihlerini yaparak bu taleplerini Bakanlığa bildirmesi suretiyle bir YGM havuzu oluşturulması; hangi firmaya hangi YGM'nin görevlendirileceği hususuna bölge tercihleri de dikkate alınarak müracaat sırasına göre Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından karar verilmesi; YGM ücretlerinin firmalar tarafından doğrudan Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne ödenmesi; Bakanlıkça bu ücretlerin hak sahibi YGM'lere aktarılmasının ve tüm müracaat sırası ve görevlendirme bilgilerinin YGM'ler ve antrepo işleticileri tarafından şeffaf bir şekilde anlık takip edilebileceği bir düzenleme yapılmasının uygun ve yerinde olacağını düşünmekteyiz.

Kurumdan ayrıldıktan sonra ayrıldığı kurumla iş yapma (Revolving Door-Döner Kapı) kamu yönetiminin etik kurallarına da aykırı olduğundan Kamu görevlilerinin, eski kamu görevlilerini kamu hizmetlerinden ayrıcalıklı bir şekilde faydalandırmayacakları ve onlara imtiyazlı muamelede bulunmayacaklarını bilmekteyiz. Bu nedenle, kamu görevlerinden ayrılan kişiler, ilgili kanunlardaki hükümler ve süreler saklı kalmak kaydıyla, daha önce görev yaptıkları kurum veya kuruluştan, doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir yüklenicilik, komisyonculuk, temsilcilik, bilirkişilik, aracılık veya benzeri görev ve iş yapmamaktadır ve ülkemizde bu konuyla ilgili olarak, 02.10.1981 tarihli ve 2531 sayılı "**Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanun**" bulunmaktadır. Bu Kanun hükmünün gümrük teşkilatından ayrılan ve halen YGM ile Gümrük Müşavirliği yapan eski kamu görevlileri için de sorgulanmasının gerektiğine inanmaktayız.

Saygılarımla-

Abdulbaki ŞİMŞEK
Mersin
Gümrük Müşavirleri Derneği
Yön. Kur. Bşk.

EK: 8 adet YGM görüşü (11 sayfa)

Bilgi için:

Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü

Mahmudiye Mh.121.Cd. (Kuvai Milliye) Metropol, Mertim Gökdelen İş Mrk.
14. Kat. 33070 Tel. 0 (324) 337 49 34 (Pbx) Fax: 0 (324) 337 49 03 MERSİN
e-mail: bilgi@mergumder.org.tr